Πρὸς Ἐφεσίους

Παῦλος, ἀπόστολος Ἰησοῦ χριστοῦ διὰ θελήματος θεοῦ, τοῖς ἀγίοις τοῖς 1 οὖσιν ἐν Ἐφέσῳ¹ καὶ πιστοῖς ἐν χριστῷ Ἰησοῦ: χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη 2 ἀπὸ θεοῦ πατρὸς ἡμῶν καὶ κυρίου Ἰησοῦ χριστοῦ.

Εύλογητὸς² ὁ θεὸς καὶ πατὴρ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ χριστοῦ, ὁ 3 εὐλογήσας ἡμᾶς ἐν πάσῃ εὐλογίᾳ³ πνευματικῆ ἐν τοῖς ἐπουρανίοις⁴ ἐν χριστῷ: καθὼς ἐξελέξατο⁵ ἡμᾶς ἐν αὐτῷ πρὸ καταβολῆς⁶ κόσμου, εἶναι 4 ἡμᾶς ἀγίους καὶ ἀμώμους⁻ κατενώπιον⁵ αὐτοῦ ἐν ἀγάπῃ, προορίσας⁴ 5 ἡμᾶς εἰς υἰοθεσίαν¹ διὰ Ἰησοῦ χριστοῦ εἰς αὐτόν, κατὰ τὴν εὐδοκίαν¹¹ τοῦ θελήματος αὐτοῦ, εἰς ἔπαινον¹² δόξης τῆς χάριτος αὐτοῦ, ἐν ἡ 6 ἐχαρίτωσεν¹³ ἡμᾶς ἐν τῷ ἡγαπημένῳ: ἐν ῷ ἔχομεν τὴν ἀπολύτρωσιν¹⁴ 7 διὰ τοῦ αἴματος αὐτοῦ, τὴν ἄφεσιν¹⁵ τῶν παραπτωμάτων,¹⁶ κατὰ τὸν πλοῦτον¹⁻ τῆς χάριτος αὐτοῦ, ἡς ἐπερίσσευσεν εἰς ἡμᾶς ἐν πάσῃ σοφίᾳ 8 καὶ φρονήσει,¹ѕ γνωρίσας ἡμῖν τὸ μυστήριον τοῦ θελήματος αὐτοῦ, 9 κατὰ τὴν εὐδοκίαν¹¹ αὐτοῦ, ἡν προέθετο¹² ἐν αὐτῷ εἰς οἰκονομίαν²ο τοῦ 10 πληρώματος²¹ τῶν καιρῶν, ἀνακεφαλαιώσασθαι²² τὰ πάντα ἐν τῶ

¹ Έρεσος, ου, ή, Ephesus. ² εὐλογητός, well spoken of, blessed. ³ εὐλογία, ας, ή, blessing, adulation. ⁴ ἐπουράνιος, heavenly, celestial. ⁵ ἐκλέγομαι, choose, elect. ⁶ καταβολή, ῆς, ἡ, foundation, depositing. ⁷ ἄμωμος, without blemish, blameless. ⁸ κατενώπιον, before, in the presence of (gen). ⁹ προορίζω, predetermine, foreordain. ¹⁰ υἱοθεσία, ας, ἡ, adoption. ¹¹ εὐδοκία, ας, ἡ, good pleasure, good-will. ¹² ἔπαινος, ου, ὁ, praise, commendation. ¹³ χαριτόω, bestow favor on, favor highly. ¹⁴ ἀπολύτρωσις, εως, ἡ, redemption, deliverance. ¹⁵ ἄφεσις, εως, ἡ, release, forgiveness. ¹⁶ παράπτωμα, τος, τό, trespass, falling away. ¹⁷ πλοῦτος, ου, ὁ, wealth, riches. ¹⁸ φρόνησις, εως, ἡ, way of thinking, insight. ¹⁹ προτίθεμαι, purpose, design beforehand. ²⁰ οἰκονομία, ας, ἡ, stewardship, administration. ²¹ πλήρωμα, τος, τό, fullness, fulfillment. ²² ἀνακεφαλαιόω, sum up, recapitulate.

Πρὸς Ἐφεσίους 1:11 Byzantine NT

χριστῷ, τὰ ἐπὶ τοῖς οὐρανοῖς καὶ τὰ ἐπὶ τῆς γῆς: ἐν αὐτῷ, ἐν ῷ καὶ 11 ἐκληρώθημεν¹ προορισθέντες² κατὰ πρόθεσιν³ τοῦ τὰ πάντα ἐνεργοῦντος⁴ κατὰ τὴν βουλὴν⁵ τοῦ θελήματος αὐτοῦ, εἰς τὸ εἶναι ἡμᾶς 12 εἰς ἔπαινον⁶ δόξης αὐτοῦ, τοὺς προηλπικότας⁻ ἐν τῷ χριστῷ: ἐν ῷ καὶ 13 ὑμεῖς, ἀκούσαντες τὸν λόγον τῆς ἀληθείας, τὸ εὐαγγέλιον τῆς σωτηρίας ὑμῶν, ἐν ῷ καὶ πιστεύσαντες ἐσφραγίσθητε⁶ τῷ πνεύματι τῆς ἐπαγγελίας τῷ ἀγίῳ, ὅς ἐστιν ἀρραβὼνց τῆς κληρονομίας¹⁰ ἡμῶν, εἰς 14 ἀπολύτρωσιν¹¹ τῆς περιποιήσεως,¹² εἰς ἔπαινον⁶ τῆς δόξης αὐτοῦ.

Διὰ τοῦτο κἀγώ, ἀκούσας τὴν καθ' ὑμᾶς πίστιν ἐν τῷ κυρίῳ Ἰησοῦ καὶ 15 τὴν ἀγάπην τὴν εἰς πάντας τοὺς ἀγίους, οὐ παύομαι¹³ εὐχαριστῶν ὑπὲρ 16 ὑμῶν, μνείαν¹⁴ ὑμῶν ποιούμενος ἐπὶ τῶν προσευχῶν μου: ἵνα ὁ θεὸς 17 τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ χριστοῦ, ὁ πατὴρ τῆς δόξης, δώη ὑμῖν πνεῦμα σοφίας καὶ ἀποκαλύψεως,¹⁵ ἐν ἐπιγνώσει¹6 αὐτοῦ: πεφωτισμένους¹7 τοὺς 18 ὀφθαλμοὺς τῆς καρδίας ὑμῶν, εἰς τὸ εἰδέναι ὑμᾶς τίς ἐστιν ἡ ἐλπὶς τῆς κλήσεως¹8 αὐτοῦ, καὶ τίς ὁ πλοῦτος¹9 τῆς δόξης τῆς κληρονομίας¹0 αὐτοῦ ἐν τοῖς ἀγίοις, καὶ τί τὸ ὑπερβάλλον²0 μέγεθος²1 τῆς δυνάμεως 19 αὐτοῦ εἰς ἡμᾶς τοὺς πιστεύοντας, κατὰ τὴν ἐνέργειαν²2 τοῦ κράτους²3

¹ κληρόω, appoint by lot, obtain an inheritance. ² προορίζω, predetermine, foreordain. ³ πρόθεσις, εως, ή, setting forth, purpose. ⁴ ἐνεργέω, work, effect. ⁵ βουλή, ής, ή, counsel, purpose. ⁶ ἔπαινος, ου, ό, praise, commendation. ⁷ προελπίζω, hope before, be the first to hope. ⁸ σφραγίζω, seal, set a seal upon. ⁹ ἀρραβών, ῶνος, ό, earnest, pledge. ¹⁰ κληρονομία, ας, ή, inheritance. ¹¹ ἀπολύτρωσις, εως, ή, redemption, deliverance. ¹² περιποίησις, εως, ή, preservation, acquisition. ¹³ παύω, cause to cease. ¹⁴ μνεία, ας, ή, remembrance, mention. ¹⁵ ἀποκάλυψις, εως, ή, revelation, unveiling. ¹⁶ ἐπίγνωσις, εως, ή, knowledge, discernment. ¹⁷ φωτίζω, give light, enlighten. ¹⁸ κλῆσις, εως, ή, (divine) call, invitation. ¹⁹ πλοῦτος, ου, ό, wealth, riches. ²⁰ ὑπερβάλλω, go beyond, surpass. ²¹ μέγεθος, ους, τό, size, greatness. ²² ἐνέργεια, ας, ή, operative power, working. ²³ κράτος, ους, τό, power, dominion.

Byzantine NT Πρὸς Ἐφεσίους 1:20

τῆς ἰσχύος αὐτοῦ ἡν ἐνήργησεν ἐν τῷ χριστῷ, ἐγείρας αὐτὸν ἐκ τῶν 20 νεκρῶν, καὶ ἐκάθισεν ἐν δεξιᾳ αὐτοῦ ἐν τοῖς ἐπουρανίοις, ὁπεράνω 21 πάσης ἀρχῆς καὶ ἐξουσίας καὶ δυνάμεως καὶ κυριότητος, καὶ παντὸς ὀνόματος ὀνομαζομένου οὐ μόνον ἐν τῷ αἰῶνι τούτῳ, ἀλλὰ καὶ ἐν τῷ μέλλοντι: καὶ πάντα ὑπέταξεν ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτοῦ, καὶ αὐτὸν ἔδωκεν 22 κεφαλὴν ὑπὲρ πάντα τῆ ἐκκλησίᾳ, ἥτις ἐστὶν τὸ σῶμα αὐτοῦ, τὸ 23 πλήρωμα τοῦ τὰ πάντα ἐν πᾶσιν πληρουμένου.

¹ἰσχύς, ύος, ἡ, strength, power. ²ἐνεργέω, work, effect. ³ἐπουράνιος, heavenly, celestial. ⁴ὑπεράνω, high above (gen), far above. ⁵κυριότης, ητος, ἡ, lordship, dominion. ⁶ὀνομάζω, name, give a name to. ⊓πλήρωμα, τος, τό, fullness, fulfillment. ⊓παράπτωμα, τος, τό, trespass, falling away. ⁰ἀήρ, ος, ὁ, air. ¹⁰ἀπείθεια, ας, ἡ, disobedience, willful unbelief. ¹¹ἀναστρέφω, return, live. ¹²διάνοια, ας, ἡ, mind, understanding. ¹³φύσις, εως, ἡ, nature, inherent nature. ¹⁴συζωσποιέω, make alive together with someone. ¹⁵συνεγείρω, raise up with, raise along with. ¹⁶συγκαθίζω, cause to sit down together. ¹⁻ἐνδείκνυμι, show forth, show. ¹৪ἐπέργομαι, come to or upon, approach. ¹⁰ὑπερβάλλω, go beyond, surpass.

Πρὸς Ἐφεσίους 2:8

πλοῦτον¹ τῆς χάριτος αὐτοῦ ἐν χρηστότητι² ἐφ' ἡμᾶς ἐν χριστῷ Ἰησοῦ: 8 τῆ γὰρ χάριτί ἐστε σεσῳσμένοι διὰ τῆς πίστεως, καὶ τοῦτο οὐκ ἐξ ὑμῶν: θεοῦ τὸ δῶρον:³ οὐκ ἐξ ἔργων, ἴνα μή τις καυχήσηται. Αὐτοῦ γάρ 9 ἐσμεν ποίημα,⁴ κτισθέντες⁵ ἐν χριστῷ Ἰησοῦ ἐπὶ ἔργοις ἀγαθοῖς, οἷς προητοίμασεν⁶ ὁ θεός, ἵνα ἐν αὐτοῖς περιπατήσωμεν.

Διὸ μνημονεύετε δτι ὑμεῖς ποτὲ τὰ ἔθνη ἐν σαρκί, οἱ λεγόμενοι 11 ἀκροβυστία ὑπὸ τῆς λεγομένης περιτομῆς ἐν σαρκὶ χειροποιήτου, ὅτι 12 ἦτε ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ χωρὶς χριστοῦ, ἀπηλλοτριωμένοι τῆς πολιτείας τοῦ Ἰσραήλ, καὶ ξένοι τῶν διαθηκῶν τῆς ἐπαγγελίας, ἐλπίδα μὴ ἔχοντες, καὶ ἄθεοι ἐν τῷ κόσμῳ. Νυνὶ δὲ ἐν χριστῷ Ἰησοῦ 13 ὑμεῖς οἱ ποτὲ ὄντες μακρὰν ἐγγὺς ἐγενήθητε ἐν τῷ αἵματι τοῦ χριστοῦ. Αὐτὸς γάρ ἐστιν ἡ εἰρήνη ἡμῶν, ὁ ποιήσας τὰ ἀμφότερα ἔν, καὶ τὸ 14 μεσότοιχον τοῦ φραγμοῦ λύσας, τὴν ἔχθραν ἐν τῆ σαρκὶ αὐτοῦ, τὸν 15 νόμον τῶν ἐντολῶν ἐν δόγμασιν, ακταργήσας: ἵνα τοὺς δύο κτίση ἐν ἑαυτῷ εἰς ἕνα καινὸν ἄνθρωπον, ποιῶν εἰρήνην, καὶ ἀποκαταλλάξη 16 τοὺς ἀμφοτέρους εν ἐνὶ σώματι τῷ θεῷ διὰ τοῦ σταυροῦ, ἀποκτείνας τὴν ἔχθραν ἐν ἐν αὐτῷ: καὶ ἐλθὼν εὐηγγελίσατο εἰρήνην ὑμῖν τοῖς 17

¹ πλοῦτος, ου, ὁ, wealth, riches. ²χρηστότης, ητος, ἡ, goodness, kindness. ³ δῶρον, ου, τό, gift, present. ⁴ ποίημα, τος, τό, work, creation. ⁵ κτίζω, create, form. ⁶ προετοιμάζω, prepare beforehand, predestine. ⁷ μνημονεύω, remember, make mention of. ⁸ ἀκροβυστία, ας, ἡ, uncircumcision, foreskin. ⁹ χειροποίητος, made by hand, done or made with hands. ¹⁰ ἀπαλλοτριόομαι, alienate, estrange. ¹¹ πολιτεία, ας, ἡ, citizenship, citizen body. ¹² ξένος, strange, stranger. ¹³ ἄθεος, without God, godless. ¹⁴ νυνί, now, already. ¹⁵ μακράν, far away. ¹⁶ ἀμφότεροι, both, both of two. ¹⁷ μεσότοιχον, ου, τό, middle wall, dividing wall. ¹⁸ φραγμός, οῦ, ὁ, wall, fence. ¹⁹ ἔχθρα, ας, ἡ, enmity, hostility. ²⁰ δόγμα, τος, τό, a public decree, ordinance. ²¹ ἀποκαταλλάσσω, reconcile.

Byzantine NT Πρὸς Ἐφεσίους 2:18

μακρὰν¹ καὶ τοῖς ἐγγύς: ὅτι δι' αὐτοῦ ἔχομεν τὴν προσαγωγὴν² οἱ 18 ἀμφότεροι³ ἐν ἑνὶ πνεύματι πρὸς τὸν πατέρα. Ἄρα οὖν οὐκέτι ἐστὲ ξένοι 19 καὶ πάροικοι,⁵ ἀλλὰ συμπολῖται⁴ τῶν ἁγίων καὶ οἰκεῖοι⁻ τοῦ θεοῦ, 20 ἐποικοδομηθέντες⁵ ἐπὶ τῷ θεμελίῳ³ τῶν ἀποστόλων καὶ προφητῶν, ὄντος ἀκρογωνιαίου¹ αὐτοῦ Ἰησοῦ χριστοῦ, ἐν ῷ πᾶσα οἰκοδομὴ¹ 21 συναρμολογουμένη² αὔξει¹ εἰς ναὸν ἄγιον ἐν κυρίῳ, ἐν ῷ καὶ ὑμεῖς 22 συνοικοδομεῖσθε¹⁴ εἰς κατοικητήριον¹5 τοῦ θεοῦ ἐν πνεύματι.

Τούτου χάριν¹⁶ ἐγὼ Παῦλος ὁ δέσμιος ¹⁷ τοῦ χριστοῦ Ἰησοῦ ὑπὲρ ὑμῶν 3 τῶν ἐθνῶν, εἴγε ¹⁸ ἠκούσατε τὴν οἰκονομίαν ¹⁹ τῆς χάριτος τοῦ θεοῦ τῆς 2 δοθείσης μοι εἰς ὑμᾶς, ὅτι κατὰ ἀποκάλυψιν²⁰ ἐγνώρισέν μοι τὸ 3 μυστήριον, καθὼς προέγραψα ²¹ ἐν ὀλίγῳ, πρὸς δ δύνασθε 4 ἀναγινώσκοντες νοῆσαι ²² τὴν σύνεσίν ²³ μου ἐν τῷ μυστηρίῳ τοῦ χριστοῦ: δ ἐτέραις γενεαῖς οὐκ ἐγνωρίσθη τοῖς υἰοῖς τῶν ἀνθρώπων, ὡς 5 νῦν ἀπεκαλύφθη τοῖς ἀγίοις ἀποστόλοις αὐτοῦ καὶ προφήταις ἐν πνεύματι: εἶναι τὰ ἔθνη συγκληρονόμα ²⁴ καὶ σύσσωμα ²⁵ καὶ συμμέτοχα 6 τῆς ἐπαγγελίας αὐτοῦ ἐν τῷ χριστῷ, διὰ τοῦ εὐαγγελίου, οὖ ἐγενόμην 7 διάκονος κατὰ τὴν δωρεὰν ²⁷ τῆς χάριτος τοῦ θεοῦ, τὴν δοθεῖσάν μοι

¹ μακράν, far away. ² προσαγωγή, ῆς, ἡ, access, approach. ³ ἀμφότεροι, both, both of two. ⁴ ξένος, stranger. ⁵ πάροικος, ου, ὁ, alien, stranger. ⁶ συμπολίτης, ου, ὁ, fellow citizen. ⁷ οἰκεῖος, ου, ὁ, household, members of the household. ⁸ ἐποικοδομέω, build upon, build upon a foundation. ⁹ θεμέλιος, ου, ὁ, foundation. ¹⁰ ἀκρογωνιαῖος, corner, cornerstone. ¹¹ οἰκοδομή, ῆς, ἡ, building, edification. ¹² συναρμολογέω, fit together. ¹³ αὐξάνω, cause to grow, increase. ¹⁴ συνοικοδομέω, build up together. ¹⁵ κατοικητήριον, ου, τό, dwelling, dwelling-place. ¹⁶ χάριν, in favor of, for the pleasure of. ¹⁷ δέσμιος, ου, ὁ, prisoner, one bound. ¹⁸ εἴγε, if indeed, seeing that. ¹⁹ οἰκονομία, ας, ἡ, stewardship, administration. ²⁰ ἀποκάλυψις, εως, ἡ, revelation, unveiling. ²¹ προγράφω, write before, write previously. ²² νοέω, understand, consider. ²³ σύνεσις, εως, ἡ, understanding, insight. ²⁴ συγκληρονόμος, fellow heir, joint heir. ²⁵ σύσσωμος, of the same body. ²⁶ συμμέτοχος, sharing with, partaking with. ²⁷ δωρεά, ᾶς, ἡ, gift, free gift.

Πρὸς Ἐφεσίους 3:8 Byzantine NT

κατὰ τὴν ἐνέργειαν¹ τῆς δυνάμεως αὐτοῦ. Ἐμοὶ τῷ ἐλαχιστοτέρῳ² 8 πάντων ἀγίων ἐδόθη ἡ χάρις αὕτη, ἐν τοῖς ἔθνεσιν εὐαγγελίσασθαι τὸν ἀνεξιχνίαστον³ πλοῦτον⁴ τοῦ χριστοῦ, καὶ φωτίσαι⁵ πάντας τίς ἡ 9 οἰκονομία⁶ τοῦ μυστηρίου τοῦ ἀποκεκρυμμένου⁻ ἀπὸ τῶν αἰώνων ἐν τῷ θεῷ τῷ τὰ πάντα κτίσαντι⁶ διὰ Ἰησοῦ χριστοῦ, ἴνα γνωρισθῆ νῦν ταῖς 10 ἀρχαῖς καὶ ταῖς ἐξουσίαις ἐν τοῖς ἐπουρανίοιςց διὰ τῆς ἐκκλησίας ἡ πολυποίκιλος¹ο σοφία τοῦ θεοῦ, κατὰ πρόθεσιν¹¹ τῶν αἰώνων ἢν 11 ἐποίησεν ἐν χριστῷ Ἰησοῦ τῷ κυρίῳ ἡμῶν: ἐν ῷ ἔχομεν τὴν παρρησίαν 12 καὶ τὴν προσαγωγὴν¹² ἐν πεποιθήσει¹³ διὰ τῆς πίστεως αὐτοῦ. Διὸ 13 αἰτοῦμαι μὴ ἐκκακεῖν¹⁴ ἐν ταῖς θλίψεσίν μου ὑπὲρ ὑμῶν, ἤτις ἐστὶν δόξα ὑμῶν.

Τούτου χάριν¹⁵ κάμπτω¹⁶ τὰ γόνατά¹⁷ μου πρὸς τὸν πατέρα τοῦ κυρίου 14 ἡμῶν Ἰησοῦ χριστοῦ, ἐξ οὖ πᾶσα πατριὰ¹⁸ ἐν οὐρανοῖς καὶ ἐπὶ γῆς 15 ὀνομάζεται,¹⁹ ἵνα δώη ὑμῖν, κατὰ τὸν πλοῦτον⁴ τῆς δόξης αὐτοῦ, 16 δυνάμει κραταιωθῆναι²⁰ διὰ τοῦ πνεύματος αὐτοῦ εἰς τὸν ἔσω²¹ ἄνθρωπον, κατοικῆσαι τὸν χριστὸν διὰ τῆς πίστεως ἐν ταῖς καρδίαις 17 ὑμῶν: ἐν ἀγάπη ἐρριζωμένοι²² καὶ τεθεμελιωμένοι²³ ἵνα ἐξισχύσητε²⁴ 18

¹ ἐνέργεια, ας, ἡ, operative power, working. ² ἐλαχιστότερος, smallest, least important. ³ ἀνεξιχνίαστος, inscrutable, incomprehensible. ⁴ πλοῦτος, ου, ὁ, wealth, riches. ⁵ φωτίζω, give light, enlighten. ⁶ οἰκονομία, ας, ἡ, stewardship, administration. ⁻ ἀποκρύπτω, hide, conceal. ² κτίζω, create, form. 9 ἐπουράνιος, heavenly, celestial. ¹ πολυποίκιλος, many-sided, manifold. ¹ πρόθεσις, εως, ἡ, setting forth, purpose. ¹ ² προσαγωγή, ῆς, ἡ, access, approach. ¹ ³ πεποίθησις, εως, ἡ, confidence, trust. ¹ ² ἐκκακέω, am faint, am weary. ¹ 5 χάριν, in favor of, for the pleasure of. ¹ ΄ κάμπτω, bend, bow. ¹ ΄ γόνυ, ατος, τό, knee. ¹ ² πατριά, ᾶς, ἡ, lineage, family. ¹ ' ὁνομάζω, name, give a name to. ² ο κραταιόω, strengthen, confirm. ² ¹ ἔσω, within, inside. ² ² ρίζόω, root, fix by the root. ² 3 θεμελιόω, lay a foundation, found. ² 4 ἔξισχύω, be able, be strong enough.

Byzantine NT Πρὸς Ἐφεσίους 3:19

καταλαβέσθαι σύν πᾶσιν τοῖς ἁγίοις τί τὸ πλάτος καὶ μῆκος καὶ βάθος καὶ ΰψος, γνῶναί τε τὴν ὑπερβάλλουσαν τῆς γνώσεως ἀγάπην 19 τοῦ χριστοῦ, ἵνα πληρωθῆτε εἰς πᾶν τὸ πλήρωμα τοῦ θεοῦ.

Τῷ δὲ δυναμένῳ ὑπὲρ πάντα ποιῆσαι ὑπὲρ ἐκπερισσοῦ ὧν αἰτούμεθα ἢ 20 νοοῦμεν, κατὰ τὴν δύναμιν τὴν ἐνεργουμένην ἐν ἡμῖν, αὐτῷ ἡ δόξα ἐν 21 τῆ ἐκκλησίᾳ ἐν χριστῷ Ἰησοῦ, εἰς πάσας τὰς γενεὰς τοῦ αἰῶνος τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

¹ καταλαμβάνω, overtake, apprehend. ² πλάτος, ους, τό, breadth, width. ³ μῆκος, ους, τό, length. ⁴ βάθος, ους, τό, depth, deep. ⁵ ὕψος, ους, τό, height, heaven. ⁶ ὑπερβάλλω, go beyond, surpass. ⁷ πλήρωμα, τος, τό, fullness, fulfillment. ⁸ νοέω, understand, consider. ⁹ ἐνεργέω, work, effect. ¹⁰ δέσμιος, ου, ό, prisoner, one bound. ¹¹ ἀξίως, worthily, in a manner worthy of. ¹² κλῆσις, εως, ή, (divine) call, invitation. ¹³ ταπεινοφροσύνη, ης, ή, lowliness of mind, humility. ¹⁴ πραΰτης, mildness, gentleness. ¹⁵ μακροθυμία, ας, ή, long-suffering, patience. ¹⁶ ἀνέχομαι, endure, bear with. ¹⁷ σπουδάζω, hasten, be eager. ¹⁸ ἐνότης, ητος, ή, oneness, unity. ¹⁹ σύνδεσμος, ου, ό, bond, fetter. ²⁰ βάπτισμα, τος, τό, baptism, rite or ceremony of baptism. ²¹ μέτρον, ου, τό, measure, measuring rod. ²² δωρεά, ᾶς, ἡ, gift, free gift. ²³ αἰχμαλωτεύω, capture, lead captive. ²⁴ αἰχμαλωσία, ας, ἡ, captivity, host of captives. ²⁵ δόμα, τος, τό, present, gift.

Πρὸς Ἐφεσίους 4:9 Byzantine NT

τοῖς ἀνθρώποις. Τὸ δέ, Ἀνέβη, τί ἐστιν εἰ μὴ ὅτι καὶ κατέβη πρῶτον εἰς τὰ κατώτερα μέρη τῆς γῆς; Ὁ καταβάς, αὐτός ἐστιν καὶ ὁ ἀναβὰς 10 ύπεράν ω^2 πάντων τῶν οὐρανῶν, ἵνα πληρώσῃ τὰ πάντα. Καὶ αὐτὸς 11 ἔδωκεν τοὺς μὲν ἀποστόλους, τοὺς δὲ προφήτας, τοὺς δὲ εὐαγγελιστάς, τοὺς δὲ ποιμένας καὶ διδασκάλους, πρὸς τὸν καταρτισμὸν τῶν ἁγίων, 12 εἰς ἔργον διακονίας, εἰς οἰκοδομὴν $^{\circ}$ τοῦ σώματος τοῦ χριστοῦ: μέχρι ^{7} 13 καταντήσωμεν οἱ πάντες εἰς τὴν ἑνότητα τῆς πίστεως καὶ τῆς ἐπιγνώσεως 10 τοῦ υἱοῦ τοῦ θεοῦ, εἰς ἄνδρα τέλειον, 11 εἰς μέτρον 12 ἡλικίας τοῦ πληρώματος 14 τοῦ χριστοῦ: ἴνα μηκέτι ^{15} ὧμεν νήπιοι, ^{16} 14κλυδωνιζόμενοι $^{^{17}}$ καὶ περιφερόμενοι $^{^{18}}$ παντὶ ἀνέμω τῆς διδασκαλίας, $^{^{19}}$ ἐν τῆ κυβεία²⁰ τῶν ἀνθρώπων, ἐν πανουργία²¹ πρὸς τὴν μεθοδείαν²² τῆς πλάνης: $\frac{23}{3}$ άληθεύοντες $\frac{24}{3}$ δὲ ἐν ἀγάπη αὐξήσωμεν $\frac{25}{3}$ εἰς αὐτὸν τὰ πάντα, 15 ός ἐστιν ἡ κεφαλή, ὁ χριστός, ἐξ οῦ πᾶν τὸ σῶμα συναρμολογούμενον ^{26} 16 καὶ συμβιβαζόμενον ^{27} διὰ πάσης ἁφῆς ^{28} τῆς ἐπιχορηγίας, ^{29} κατ' ἐνέργειαν ^{30} ἐν μέτρ ω^{12} ἑνὸς ἑκάστου μέρους, τὴν αὔξησιν ^{31} τοῦ σώματος ποιεῖται εἰς οἰκοδομὴν έαυτοῦ ἐν ἀγάπη.

¹ κατώτερος, lower. ² ὑπεράνω, high above (gen), far above. ³ εὐαγγελιστής, οῦ, ὁ, evangelist, bringer of good tidings. ⁴ ποιμήν, ένος, ὁ, shepherd. ⁵ καταρτισμός, οῦ, ὁ, equipment, equipping. ⁶ οἰκοδομή, ῆς, ἡ, building, edification. ⁷ μέχρι, until, as far as (gen). ⁸ καταντάω, come to, arrive. ⁹ ἐνότης, ητος, ἡ, oneness, unity. ¹⁰ ἐπίγνωσις, εως, ἡ, knowledge, discernment. ¹¹ τέλειος, complete, perfect. ¹² μέτρον, ου, τό, measure, measuring rod. ¹³ ἡλικία, ας, ἡ, maturity, age. ¹⁴ πλήρωμα, τος, τό, fullness, fulfillment. ¹⁵ μηκέτι, no longer. ¹⁶ νήπιος, infant, child. ¹⁷ κλυδωνίζομαι, be tossed here and there by waves. ¹⁸ περιφέρω, carry about, carry around. ¹⁹ διδασκαλία, ας, ἡ, teaching, doctrine. ²⁰ κυβεία, ας, ἡ, craftiness, trickery. ²¹ πανουργία, ας, ἡ, cleverness, craftiness. Trickery. ²² μεθοδεία, ας, ἡ, scheming, craftiness. ²³ πλάνη, ης, ἡ, wandering, error. ²⁴ ἀληθεύω, speak the truth, say. ²⁵ αὐξάνω, cause to grow, increase. ²⁶ συναρμολογέω, fit together. ²⁷ συμβιβάζω, hold together, instruct. ²⁸ ἀφή, ῆς, ἡ, joint, band. ²⁹ ἐπιχορηγία, ας, ἡ, assistance, provision. ³⁰ ἐνέργεια, ας, ἡ, operative power, working. ³¹ αὔξησις, εως, ἡ, growth, increase.

Byzantine NT Πρὸς Ἐφεσίους 4:17

Τοῦτο οὖν λέγω καὶ μαρτύρομαι¹ ἐν κυρίῳ, μηκέτι² ὑμᾶς περιπατεῖν, 17 καθὼς καὶ τὰ λοιπὰ ἔθνη περιπατεῖ ἐν ματαιότητι³ τοῦ νοὸς⁴ αὐτῶν, 18 ἐσκοτισμένοι⁵ τῆ διανοίᾳ,⁶ ὄντες ἀπηλλοτριωμένοι⁻ τῆς ζωῆς τοῦ θεοῦ διὰ τὴν ἄγνοιαν⁶ τὴν οὖσαν ἐν αὐτοῖς, διὰ τὴν πώρωσιν⁰ τῆς καρδίας αὐτῶν: οἴτινες ἀπηλγηκότες¹⁰ ἑαυτοὺς παρέδωκαν τῆ ἀσελγείᾳ,¹¹ εἰς 19 ἐργασίαν¹² ἀκαθαρσίας¹³ πάσης ἐν πλεονεξίᾳ.¹⁴ Ὑμεῖς δὲ οὐχ οὕτως 20 ἐμάθετε τὸν χριστόν, εἴγε¹⁵ αὐτὸν ἡκούσατε καὶ ἐν αὐτῷ ἐδιδάχθητε, 21 καθώς ἐστιν ἀλήθεια ἐν τῷ Ἰησοῦ: ἀποθέσθαι¹⁶ ὑμᾶς, κατὰ τὴν 22 προτέραν¹⁻ ἀναστροφήν,¹ఠ τὸν παλαιὸν¹⁰ ἄνθρωπον, τὸν φθειρόμενον⁰ κατὰ τὰς ἐπιθυμίας τῆς ἀπάτης:²¹ ἀνανεοῦσθαι²² δὲ τῷ πνεύματι τοῦ 23 νοὸς⁴ ὑμῶν, καὶ ἐνδύσασθαι τὸν καινὸν ἄνθρωπον, τὸν κατὰ θεὸν 24 κτισθέντα²³ ἐν δικαιοσύνη καὶ ὁσιότητι²⁴ τῆς ἀληθείας.

Διὸ ἀποθέμενοι 16 τὸ ψεῦδος 25 λαλεῖτε ἀλήθειαν ἕκαστος μετὰ τοῦ πλησίον 25 αὐτοῦ: ὅτι ἐσμὲν ἀλλήλων μέλη. Ὀργίζεσθε 27 καὶ μὴ ἁμαρτάνετε: ὁ 26 ἥλιος μὴ ἐπιδυέτω ἐπὰ τῷ παροργισμῷ ὑμῶν: μηδὲ δίδοτε τόπον τῷ 27 διαβόλῳ. Ὁ κλέπτων μηκέτι κλεπτέτω: μᾶλλον δὲ κοπιάτω, 128 ἐργαζόμενος τὸ ἀγαθὸν ταῖς χερσίν, ἵνα ἔχη μεταδιδόναι τῷ χρείαν

¹ μαρτύρομαι, affirm, testify. ² μηκέτι, no longer. ³ ματαιότης, ητος, ή, vanity, emptiness. ⁴ νοῦς, ὁ, mind, reasoning faculty. ⁵ σκοτίζω, darken. ⁶ διάνοια, ας, ή, mind, understanding. ⁷ ἀπαλλοτριόομαι, alienate, estrange. ⁸ ἄγνοια, ας, ή, ignorance. ⁹ πώρωσις, εως, ή, hardness, obstinancy. ¹⁰ ἀπαλγέω, become callous, dead to feeling. ¹¹ ἀσέλγεια, ας, ή, licentiousness, debauchery. ¹² ἐργασία, ας, ή, profit, business. ¹³ ἀκαθαρσία, ας, ή, uncleanness, impurity. ¹⁴ πλεονεξία, ας, ή, covetousness, avarice. ¹⁵ εἴγε, if indeed, seeing that. ¹⁶ ἀποτίθημι, put off, lay aside. ¹⁷ πρότερον, formerly, before. ¹⁸ ἀναστροφή, ῆς, ή, conduct, behavior. ¹⁹ παλαιός, old, ancient. ²⁰ φθείρω, destroy, corrupt. ²¹ ἀπάτη, ης, ή, deceit, deceitfulness. ²² ἀνανεόω, renew, become young again. ²³ κτίζω, create, form. ²⁴ ὁσιότης, ητος, ή, piety, holiness. ²⁵ ψεῦδος, ους, τό, lie. ²⁶ πλησίον, near, neighbor (as a noun). ²⁷ ὀργίζω, irritate, provoke. ²⁸ ἐπιδύω, set, go down. ²⁹ παροργισμός, οῦ, ὁ, irritation, anger. ³⁰ κλέπτω, steal. ³¹ κοπιάω, toil, labor. ³² μεταδίδωμι, give a share of, share.

Πρὸς Ἐφεσίους 4:29 Byzantine NT

ἔχοντι. Πᾶς λόγος σαπρὸς¹ ἐκ τοῦ στόματος ὑμῶν μὴ ἐκπορευέσθω, 29 ἀλλ' εἴ τις ἀγαθὸς πρὸς οἰκοδομὴν² τῆς χρείας, ἵνα δῷ χάριν τοῖς ἀκούουσιν. Καὶ μὴ λυπεῖτε τὸ πνεῦμα τὸ ἄγιον τοῦ θεοῦ, ἐν ῷ 30 ἐσφραγίσθητε³ εἰς ἡμέραν ἀπολυτρώσεως.⁴ Πᾶσα πικρία⁵ καὶ θυμὸς⁶ 31 καὶ ὀργὴ καὶ κραυγὴ⁻ καὶ βλασφημία⁵ ἀρθήτω ἀφ' ὑμῶν, σὺν πάση κακίᾳ:⁰ γίνεσθε δὲ εἰς ἀλλήλους χρηστοί,¹⁰ εὔσπλαγχνοι,¹¹ χαριζόμενοι¹² 32 ἑαυτοῖς, καθὼς καὶ ὁ θεὸς ἐν χριστῷ ἐχαρίσατο¹² ἡμῖν.

Γίνεσθε οὖν μιμηταὶ τοῦ θεοῦ, ὡς τέκνα ἀγαπητά: καὶ περιπατεῖτε ἐν 5 ἀγάπῃ, καθὼς καὶ ὁ χριστὸς ἠγάπησεν ἡμᾶς, καὶ παρέδωκεν ἑαυτὸν ὑπὲρ ἡμῶν προσφορὰν καὶ θυσίαν τῷ θεῷ εἰς ὀσμὴν εὐωδίας. 3 Πορνεία δὲ καὶ πᾶσα ἀκαθαρσία πλεονεξία μηδὲ ὀνομαζέσθω ἐν ὑμῖν, καθὼς πρέπει ἀγίοις: καὶ αἰσχρότης, καὶ μωρολογία, αλ εὐτραπελία, τὰ οὐκ ἀνήκοντα: ἀλλὰ μᾶλλον εὐχαριστία. Τοῦτο γάρ ἐστε γινώσκοντες, ὅτι πᾶς πόρνος, ἀ ἀκάθαρτος, ἢ πλεονέκτης, ὅς ἐστιν εἰδωλολάτρης, οὐκ ἔχει κληρονομίαν ἐν τῆ βασιλεία τοῦ χριστοῦ καὶ θεοῦ. Μηδεὶς ὑμᾶς ἀπατάτω κενοῖς λόγοις: διὰ ταῦτα 6 γὰρ ἔρχεται ἡ ὀργὴ τοῦ θεοῦ ἐπὶ τοὺς υἱοὺς τῆς ἀπειθείας. Μὴ οὖν 7

¹ σαπρός, rotten, worthless. ² οἰκοδομή, ῆς, ἡ, building, edification. ³ σφραγίζω, seal, set a seal upon. ⁴ ἀπολύτρωσις, εως, ἡ, redemption, deliverance. ⁵ πικρία, ας, ἡ, bitterness. ⁶ θυμός, ου, ὁ, wrath, outburst of passion. ⁷ κραυγή, ῆς, ἡ, outcry, crying. ⁸ βλασφημία, ας, ἡ, blasphemy, reproach. ⁹ κακία, ας, ἡ, malice, evil. ¹⁰ χρηστός, good, kind. ¹¹ εὔσπλαγχνος, tender-hearted, merciful. ¹² χαρίζομαι, give freely, forgive. ¹³ μιμητής, οῦ, ὁ, imitator. ¹⁴ προσφορά, ᾶς, ἡ, offering, sacrifice. ¹⁵ ὀσμή, ῆς, ἡ, smell, aroma. ¹⁶ εὐωδία, ας, ἡ, fragrance, sweet smell. ¹⁷ ἀκαθαρσία, ας, ἡ, uncleanness, impurity. ¹⁸ πλεονεξία, ας, ἡ, covetousness, avarice. ¹⁹ ὀνομάζω, name, give a name to. ²⁰ πρέπω, be clearly seen, be fitting. ²¹ αἰσχρότης, ητος, ἡ, shamefulness, obscenity. ²² μωρολογία, ας, ἡ, foolish or silly talk. ²³ εὐτραπελία, ας, ἡ, coarse jesting, low jesting. ²⁴ ἀνήκω, be fit, be proper. ²⁵ εὐχαριστία, ας, ἡ, thanksgiving, thankfulness. ²⁶ πόρνος, ου, ὁ, fornicator, immoral person. ²⁷ πλεονέκτης, ου, ὁ, covetous or greedy person. ²⁸ εἰδωλολάτρης, ου, ὁ, image worshiper, idolater. ²⁹ κληρονομία, ας, ἡ, inheritance. ³⁰ ἀπατάω, deceive, lead into error. ³¹ κενός, empty, vain. ³² ἀπείθεια, ας, ἡ, disobedience, willful unbelief.

Byzantine NT Πρὸς Ἐφεσίους 5:8

γίνεσθε συμμέτοχοι¹ αὐτῶν: ἦτε γάρ ποτε σκότος, νῦν δὲ φῶς ἐν κυρίῳ: 8 ὡς τέκνα φωτὸς περιπατεῖτε – ὁ γὰρ καρπὸς τοῦ πνεύματος ἐν πάσῃ 9 ἀγαθωσύνῃ² καὶ δικαιοσύνῃ καὶ ἀληθείᾳ – δοκιμάζοντες³ τί ἐστιν 10 εὐάρεστον⁴ τῷ κυρίῳ: καὶ μὴ συγκοινωνεῖτε⁵ τοῖς ἔργοις τοῖς ἀκάρποις⁶ 11 τοῦ σκότους, μᾶλλον δὲ καὶ ἐλέγχετε: τὰ γὰρ κρυφῇ⁵ γινόμενα ὑπ' 12 αὐτῶν αἰσχρόν² ἐστιν καὶ λέγειν. Τὰ δὲ πάντα ἐλεγχόμενα⁻ ὑπὸ τοῦ 13 φωτὸς φανεροῦται: πᾶν γὰρ τὸ φανερούμενον φῶς ἐστίν. Διὸ λέγει, 14 Ἦγειρε ὁ καθεύδων¹ο καὶ ἀνάστα ἐκ τῶν νεκρῶν, καὶ ἐπιφαύσει¹¹ σοι ὁ χριστός.

Βλέπετε οὖν πῶς ἀκριβῶς¹² περιπατεῖτε, μὴ ὡς ἄσοφοι,¹³ ἀλλ' ὡς σοφοί,¹⁴ 15 ἐξαγοραζόμενοι¹⁵ τὸν καιρόν, ὅτι αὶ ἡμέραι πονηραί εἰσιν. Διὰ τοῦτο μὴ 17 γίνεσθε ἄφρονες,¹⁶ ἀλλὰ συνιέντες τί τὸ θέλημα τοῦ κυρίου. Καὶ μὴ 18 μεθύσκεσθε¹⁻ οἴνῳ, ἐν ῷ ἐστὶν ἀσωτία,¹⁶ ἀλλὰ πληροῦσθε ἐν πνεύματι, 19 λαλοῦντες ἑαυτοῖς ψαλμοῖς¹⁰ καὶ ὕμνοις²⁰ καὶ ῷδαῖς²¹ πνευματικαῖς, ἄδοντες²² καὶ ψάλλοντες²³ ἐν τῆ καρδίᾳ ὑμῶν τῷ κυρίῳ, εὐχαριστοῦντες 20 πάντοτε ὑπὲρ πάντων ἐν ὀνόματι τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ χριστοῦ τῷ θεῶ καὶ πατρί, ὑποτασσόμενοι ἀλλήλοις ἐν φόβω χριστοῦ.

¹ συμμέτοχος, sharing with, partaking with. ² ἀγαθωσύνη, ης, ή, goodness. ³ δοκιμάζω, prove, approve. ⁴ εὐάρεστος, well-pleasing, acceptable. ⁵ συγκοινωνέω, have fellowship with, participate. ⁶ ἄκαρπος, unfruitful, barren. ⁷ ἐλέγχω, convict, reprove. ⁸ κρυφή, secretly, in secret. ⁹ αἰσχρός, shameful, base. ¹⁰ καθεύδω, sleep. ¹¹ ἐπιφαύω, shine upon, give light to. ¹² ἀκριβώς, carefully, accurately. ¹³ ἄσοφος, unwise, foolish. ¹⁴ σοφός, wise. ¹⁵ ἐξαγοράζω, redeem, make the most of. ¹⁶ ἄφρων, foolish, senseless. ¹⁷ μεθύσκω, make drunk. ¹⁸ ἀσωτία, ας, ή, dissipation, debauchery. ¹⁹ ψαλμός, οῦ, ό, song of praise, psalm. ²⁰ ὕμνος, ου, ό, song of praise, hymn. ²¹ ἀδή, ῆς, ή, song, ode. ²² ἄδω, sing. ²³ ψάλλω, sing, sing praise.

Πρὸς Ἐφεσίους 5:22 Byzantine NT

Αὶ γυναῖκες, τοῖς ἰδίοις ἀνδράσιν ὑποτάσσεσθε, ὡς τῷ κυρίῳ. "Ότι ἀνήρ 22 έστιν κεφαλή της γυναικός, ώς καὶ ὁ χριστὸς κεφαλή της ἐκκλησίας, καὶ αὐτός ἐστιν σωτὴρ ^{1} τοῦ σώματος. Άλλ' ὥσπερ ἡ ἐκκλησία 24 ύποτάσσεται τῷ χριστῷ, οὕτως καὶ αἱ γυναῖκες τοῖς ἰδίοις ἀνδράσιν ἐν παντί. Οἱ ἀνδρες, ἀγαπᾶτε τὰς γυναῖκας ἑαυτῶν, καθώς καὶ ὁ χριστὸς 25 ήγάπησεν τὴν ἐκκλησίαν, καὶ ἑαυτὸν παρέδωκεν ὑπὲρ αὐτῆς: ἵνα 26 αὐτὴν ἁγιάση, καθαρίσας τῷ λουτρῷ τοῦ ὕδατος ἐν ῥήματι, ἵνα 27 παραστήση αὐτὴν ἑαυτῷ ἔνδοξον ^{3} τὴν ἐκκλησίαν, μὴ ἔχουσαν σπίλον ^{4} ἢ ῥυτίδα ^{5} ἢ τι τῶν τοιούτων, ἀλλ' ἵνα ῇ ἀγία καὶ ἄμωμος. ^{6} Οὕτως 28 όφείλουσιν οἱ ἄνδρες ἀγαπᾶν τὰς ἑαυτῶν γυναῖκας ὡς τὰ ἑαυτῶν σώματα. Ὁ ἀγαπῶν τὴν ἑαυτοῦ γυναῖκα, ἑαυτὸν ἀγαπᾳ: οὐδεὶς γάρ 29 ποτε την έαυτοῦ σάρκα ἐμίσησεν, ἀλλ' ἐκτρέφει καὶ θάλπει αὐτήν, καθώς καὶ ὁ κύριος τὴν ἐκκλησίαν: ὅτι μέλη ἐσμὲν τοῦ σώματος αὐτοῦ, 30 έκ τῆς σαρκὸς αὐτοῦ καὶ ἐκ τῶν ὀστέων αὐτοῦ. ἀντὶ τούτου 31 καταλείψει άνθρωπος τὸν πατέρα αὐτοῦ καὶ τὴν μητέρα, καὶ προσκολληθήσεται 2 πρὸς τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, καὶ ἔσονται οἱ δύο εἰς σάρκα μίαν. Τὸ μυστήριον τοῦτο μέγα ἐστίν: ἐγὼ δὲ λέγω εἰς χριστὸν 32 καὶ εἰς τὴν ἐκκλησίαν. Πλὴν καὶ ὑμεῖς οἱ καθ' ἔνα, ἕκαστος τὴν ἑαυτοῦ 33 γυναῖκα οὕτως ἀγαπάτω ὡς ἑαυτόν: ἡ δὲ γυνὴ ἵνα φοβῆται τὸν ἄνδρα.

¹ σωτήρ, ῆρος, ὁ, savior, deliverer. ² λουτρόν, οῦ, τό, bath, washing. ³ ἔνδοξος, honored, glorious. ⁴ σπίλος, ου, ὁ, spot, stain. ⁵ ῥυτίς, ίδος, ἡ, wrinkle, spiritual defect. ⁶ ἄμωμος, without blemish, blameless. ⁷ ἐκτρέφω, nourish, rear. ⁸ θάλπω, cherish, comfort. ⁹ ὀστέον, τό, bone. ¹⁰ ἀντί, instead of, in place of. ¹¹ καταλείπω, leave, leave behind. ¹² προσκολλάω, join closely, cleave to.

Byzantine NT Πρὸς Ἐφεσίους 6:2

Τὰ τέκνα, ὑπακούετε¹ τοῖς γονεῦσιν² ὑμῶν ἐν κυρίῳ: τοῦτο γάρ ἐστιν 6 δίκαιον. Τίμα³ τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα ἥτις ἐστὶν ἐντολὴ 2 πρώτη ἐν ἐπαγγελίᾳ, ἵνα εὖ⁴ σοι γένηται, καὶ ἔσῃ μακροχρόνιος⁵ ἐπὶ τῆς 3 γῆς. Καὶ οἱ πατέρες, μὴ παροργίζετε⁶ τὰ τέκνα ὑμῶν, ἀλλ' ἐκτρέφετε⁻ 4 αὐτὰ ἐν παιδείᾳ⁵ καὶ νουθεσίᾳ κυρίου.

Οἱ δοῦλοι, ὑπακούετε¹ τοῖς κυρίοις κατὰ σάρκα, μετὰ φόβου καὶ τρόμου,¹0 5 ἐν ἀπλότητι¹¹ τῆς καρδίας ὑμῶν, ὡς τῷ χριστῷ: μὴ κατ' 6 ὀφθαλμοδουλείαν¹² ὡς ἀνθρωπάρεσκοι,¹³ ἀλλ' ὡς δοῦλοι τοῦ χριστοῦ, ποιοῦντες τὸ θέλημα τοῦ θεοῦ ἐκ ψυχῆς, μετ' εὐνοίας¹⁴ δουλεύοντες ὡς 7 τῷ κυρίῳ καὶ οὐκ ἀνθρώποις: εἰδότες ὅτι ὁ ἐάν τι ἕκαστος ποιήσῃ 8 ἀγαθόν, τοῦτο κομιεῖται¹⁵ παρὰ τοῦ κυρίου, εἴτε δοῦλος, εἴτε ἐλεύθερος.¹6 Καὶ οἱ κύριοι, τὰ αὐτὰ ποιεῖτε πρὸς αὐτούς, ἀνιέντες¹⁻ τὴν ἀπειλήν:¹8 9 εἰδότες ὅτι καὶ ὑμῶν αὐτῶν ὁ κύριός ἐστιν ἐν οὐρανοῖς, καὶ προσωποληψία¹9 οὐκ ἔστιν παρ' αὐτῷ.

Τὸ λοιπόν, ἀδελφοί μου, ἐνδυναμοῦσθε²⁰ ἐν κυρίῳ, καὶ ἐν τῷ κράτει²¹ τῆς 10 ἐσχύος²² αὐτοῦ. Ἐνδύσασθε τὴν πανοπλίαν²³ τοῦ θεοῦ, πρὸς τὸ 11 δύνασθαι ὑμᾶς στῆναι πρὸς τὰς μεθοδείας²⁴ τοῦ διαβόλου. Ὅτι οὐκ 12

¹ ὑπακούω, obey, listen. ² γονεύς, έως, ὁ, parent. ³ τιμάω, honor, value at a price. ⁴ εὕ, well, well done. ⁵ μακροχρόνιος, long-lived. ⁶ παροργίζω, provoke to anger, exasperate. ⁷ ἐκτρέφω, nourish, rear. ⁸ παιδεία, ας, ἡ, training, discipline. ⁹ νουθεσία, ας, ἡ, admonition, instruction. ¹⁰ τρόμος, ου, ὁ, trembling, quaking. ¹¹ ἀπλότης, ητος, ἡ, singleness, hence simplicity. ¹² ὀφθαλμοδουλεία, ας, ἡ, service rendered only while the master watches. ¹³ ἀνθρωπάρεσκος, people pleaser. ¹⁴ εὕνοια, ας, ἡ, favor, affection. ¹⁵ κομίζω, receive, bring. ¹⁶ ἐλεύθερος, free, delivered from obligation. ¹⁷ ἀνίημι, give up, loosen. ¹⁸ ἀπειλή, ῆς, ἡ, threat, threatening. ¹⁹ προσωποληψία, ας, ἡ, partiality, favoritism. ²⁰ ἐνδυναμόω, strengthen, empower. ²¹ κράτος, ους, τό, power, dominion. ²² ἰσχύς, ὑος, ἡ, strength, power. ²³ πανοπλία, ας, ἡ, full armor, complete armor. ²⁴ μεθοδεία, ας, ἡ, scheming, craftiness.

Πρὸς Ἐφεσίους 6:13 Byzantine NT

ἔστιν ἡμῖν ἡ πάλη πρὸς αἷμα καὶ σάρκα, ἀλλὰ πρὸς τὰς ἀρχάς, πρὸς τὰς ἐξουσίας, πρὸς τοὺς κοσμοκράτορας τοῦ σκότους τοῦ αἰῶνος τούτου, πρὸς τὰ πνευματικὰ τῆς πονηρίας $^{^3}$ ἐν τοῖς ἐπουρανίοις. $^{^4}$ Δ ιὰ ^{13} τοῦτο ἀναλάβετε τὴν πανοπλίαν τοῦ θεοῦ, ἴνα δυνηθῆτε ἀντιστῆναι ἐν τῆ ἡμέρᾳ τῆ πονηρᾳ, καὶ ἄπαντα κατεργασάμενοι $^{\rm s}$ στῆναι. Στῆτε $^{\rm 14}$ οὖν περιζωσάμενοι τὴν ὀσφὺν ύμῶν ἐν ἀληθεία, καὶ ἐνδυσάμενοι τὸν θώρακα της δικαιοσύνης, καὶ ὑποδησάμενοι τοὺς πόδας ἐν ἑτοιμασία 15 τοῦ εὐαγγελίου τῆς εἰρήνης: ἐπὶ πᾶσιν ἀναλαβόντες τὸν θυρεὸν τῆς 16 πίστεως, ἐν ῷ δυνήσεσθε πάντα τὰ βέλη τοῦ πονηροῦ τὰ πεπυρωμένα σβέσαι. Καὶ τὴν περικεφαλαίαν τοῦ σωτηρίου δέξασθαι, καὶ τὴν 17μάχαιραν τοῦ πνεύματος, ὅ ἐστιν ῥῆμα θεοῦ: διὰ πάσης προσευχῆς καὶ 18 δεήσεως ^{20} προσευχόμενοι ἐν παντὶ καιρῷ ἐν πνεύματι, καὶ εἰς αὐτὸ τοῦτο ἀγρυπνοῦντες ^{21} ἐν πάση προσκαρτερήσει ^{22} καὶ δεήσει ^{20} περὶ πάντων τῶν ἁγίων, καὶ ὑπὲρ ἐμοῦ, ἴνα μοι δοθῆ λόγος ἐν ἀνοίξει ^{23} τοῦ 19 στόματός μου ἐν παρρησία γνωρίσαι τὸ μυστήριον τοῦ εὐαγγελίου, 20 ύπὲρ οὖ πρεσβεύ ω^{24} ἐν άλύσει, ω^{25} ἵνα ἐν αὐτῷ παρρησιάσωμαι, ω^{26} ὡς δεῖ με λαλῆσαι.

¹πάλη, ης, ἡ, struggle, fight. ²κοσμοκράτωρ, ορος, ὁ, world ruler, ruler of this world. ³πονηρία, ας, ἡ, iniquity, wickedness. ⁴ἐπουράνιος, heavenly, celestial. ⁵ἀναλαμβάνω, take up, raise. ⁶πανοπλία, ας, ἡ, full armor, complete armor. ⁷ἀνθίστημι, resist, oppose. ⁸κατεργάζομαι, work out, produce. ⁹περιζώννυμι, gird, gird round. ¹⁰ὀσφύς, ύος, ἡ, waist, hip. ¹¹θώραξ, ακος, ὁ, breastplate. ¹²ὑποδέω, put on my feet. ¹³ ἑτοιμασία, ας, ἡ, readiness, preparation. ¹⁴θυρεός, οῦ, ὁ, shield, large shield. ¹⁵βέλος, ους, τό, arrow, missile. ¹⁶πυρόω, burn, am purified by fire. ¹⁷σβέννυμι, quench, extinguish. ¹⁸περικεφαλαία, ας, ἡ, helmet. ¹⁹σωτήριος, saving, bringing salvation. ²⁰δέησις, εως, ἡ, entreaty, prayer. ²¹ἀγρυπνέω, sleepless, watchful. ²²προσκαρτέρησις, εως, ἡ, perseverance, steadfastness. ²³ἄνοιξις, εως, ἡ, opening, act of opening. ²⁴πρεσβεύω, be an ambassador, am aged. ²⁵ ἄλυσις, εως, ἡ, chain. ²⁶παρρησιάζομαι, speak freely or boldly, speak freely.

Byzantine NT Πρὸς Ἐφεσίους 6:21

Ίνα δὲ εἰδῆτε καὶ ὑμεῖς τὰ κατ' ἐμέ, τί πράσσω, πάντα ὑμῖν γνωρίσει 21 Τυχικὸς¹ ὁ ἀγαπητὸς ἀδελφὸς καὶ πιστὸς διάκονος ἐν κυρίῳ: ὃν ἔπεμψα 22 πρὸς ὑμᾶς εἰς αὐτὸ τοῦτο, ἵνα γνῶτε τὰ περὶ ἡμῶν, καὶ παρακαλέση τὰς καρδίας ὑμῶν.

Εἰρήνη τοῖς ἀδελφοῖς καὶ ἀγάπη μετὰ πίστεως ἀπὸ θεοῦ πατρὸς καὶ 23 κυρίου Ἰησοῦ χριστοῦ. Ἡ χάρις μετὰ πάντων τῶν ἀγαπώντων τὸν 24 κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν χριστὸν ἐν ἀφθαρσίᾳ. μήν.

 $^{^1}$ Τυχικός, οῦ, ὁ, Tychicus. ^{2} ἀφθαρσία, ας, ἡ, incorruptibility, immortality.